

Oddvar Evenstad

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2018/6380-0 432.3

Deres ref.

Dato 08.10.2018

Svar på søknad om endring av brygge og etablering av molo gnr 50/ bnr 318, Movika - Grimstad kommune- Raet nasjonalpark

Jeg viser til din søknad om endringer på brygge, fjerning av masser og etablering av molo mottatt 11.07.18. Raet nasjonalparkstyre har behandlet søknaden og det er gitt tillatelse til deler av de omsøkte tiltakene som er i Raet nasjonalpark.

Jeg er gjennom telefonsamtale med Evenstad uke 39 og mandag 8.10.18 gjort oppmerksom på at søker ønsker en ny behandling av søknaden, og ønsker en dialog rundt handlingsrom og avbøtende tiltak.

Jeg anser derfor vedtaket som påklaget, og søker trenger ikke forholde seg til klagefristen nedenfor, men send gjerne inn en skriftlig klage i tillegg.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Grimstad kommune
Statens naturoppsyn
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Gilje byggrådgivning

Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Pb 525	4605	KRISTIANSAND S
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/6380-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 10.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	36/18	18.09.2018

Søknad om endring av brygge og etablering av molo gnr 50/ bnr 318, Movika - Grimstad kommune- Raet nasjonalpark

Saksprotokoll i Raet nasjonalparkstyre - 18.09.2018

Vedtak

Forvalters innstilling vedtas.

Styret gir ikke tillatelse til etablering av molo med vekt på at dette kan skape presedens. Det er mange fritidseiendommer i nasjonalparken som har værutsatte båtplasser, og som trolig kunne ønske seg et tilsvarende tiltak.

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir med hjemmel i verneforskriften for Raet nasjonalpark tillatelse til deler av det omsøkte tiltaket.

Det gis tillatelse til mudring/fjerning av masse på båtplass med hjemmel i verneforskriften §3.

Det er gitt vilkår for tillatelsen:

- Videre søknad skal følge **Opplysningsgrunnlag for søknader om tillatelse til mudring og/eller dumping av bunnsedimenter**” (Søkers veiledning) som finnes på Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agders hjemmeside
- Tillatelse etter forurensingsloven (mudre- og dumpeforskriften) må innhentes fra fylkesmannen
- Ved behov for å fjerne grunnfjell skal forvalter kontaktes for en ny vurdering av søknaden.
- Tiltaket skal gjennomføres i perioden september- mai.
- Mudring kan gjennomføres som omsøkt og helst på dager med lite bevegelse i vannmassene
- Tiltaket omfatter et areal på inntil 7 meters bredde og et dyp på 1,5 meter ut i fra middelvannstand.
- Tiltaket forutsetter at avbøtende tiltak 5 i søknaden gjennomføres som omsøkt.
- Tiltaket må gjennomføres innen tre år fra denne tillatelsen er gitt

Det gis tillatelse til utsetting av tråkksteiner for å sikre adkomst til sydspissen av Fevikodden vest med hjemmel i verneforskriften §3.

Det er gitt vilkår for tillatelsen:

- Det skal brukes stedegne avrundede steiner som plasseres som skissert i søknad.

Det gis ikke tillatelse til etablering av molo.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Gilje rådgivning søker på vegne av eier Oddvar Evenstad om tiltak på fritidseiendommen gårdsnr 50 bruksnr 318 i Grimstad kommune. Eier og familien bruker hytta hele året.

Eiendommen har ikke adkomst med bil, kun en ulendt sti fra Movika. Stien følger svaberg fra Movika til den aktuelle brygga. Derfra er det støpt trapp til fritidsbebyggelsen på toppen. Etablering av bilvei har ikke vært mulig å gjennomføre på grunn av grunnerverv, og vil medføre omfattende terrenginngrep.

Eier bruker hovedsakelig båt til og fra eiendommen og har båtplass på Fevik Marina. Området er værhardt og eier har hatt skader på sine båter. Gjester har ikke kunnet legge til på grunn av vær/bølger. Søker viser til at det er mange moloer i området, og ytterligere en større molo er regulert på vestsiden av Fevikkilen.

Det har tidligere vært søkt om en molo på 16x 2,5 meter. Søknaden i 2013 inneholdt et avbøtende tiltak for å tilrettelegge for adkomst til sydspissen av Fevikodden ved å legge ut steiner fra østsiden. Søknaden ble ikke innvilget med begrunnelse i avbøtende tiltak ikke veide opp for moloens omfang.

Eier ønsker nå på ny å få en vurdering av et mindre omfattende tiltak som inkluderer avbøtende tiltak og fjerning av deler av eksisterende bryggeanlegg.

Eiendommen 50/318 har marin grense til Raet nasjonalpark, hvor landeiendommen og bryggeanlegg i sin helhet er utenfor verneområdet.

Det omsøkte tiltaket gjelder

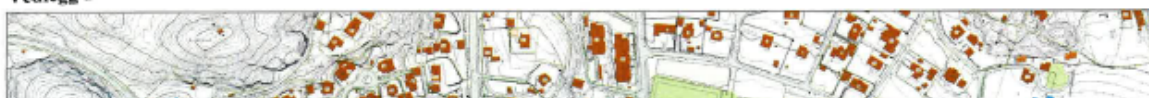
1. Fjerne deler av den 70 m² store brygga på vestsiden av Fevikodden. Areal er ikke spesifisert. Anslått til ca 5x3 meter
2. Fjerne grunnfjell i tilknytning til eksisterende brygge, areal er ikke spesifisert. Anslått til ca 5x4 meter på overflaten, ytterligere areal under havoverflaten. Forvalter antar at arealet må sprenges.
3. Etablering av molo, 1 meter høy med utgangspunkt i normalvannstand. Bredder 1 meter støpt betong. I tillegg etablering av kantstein på toppen og sørsiden mot sjøen. Lengde 7 meter. Forvalter anslår totalt areal til ca 7x 3-5 meter på havbunn.
4. Fjerne masser under båtplass for å sikre dyp på 1,5 meter. Forvalter antar at dette må sprenges og /eller mudres.
5. Etablering av tråkkstein for å bedre adkomst til Fevikoddens sydspiss fra øst ved å sette ut 5-10 store steiner i kanten av bratt svaberg.

Punkt 1 og 2 er ikke i nasjonalparken.

Punkt 3, 4 og 5 er i Raet nasjonalpark og må behandles etter verneforskriften. Se skisser nedenfor:

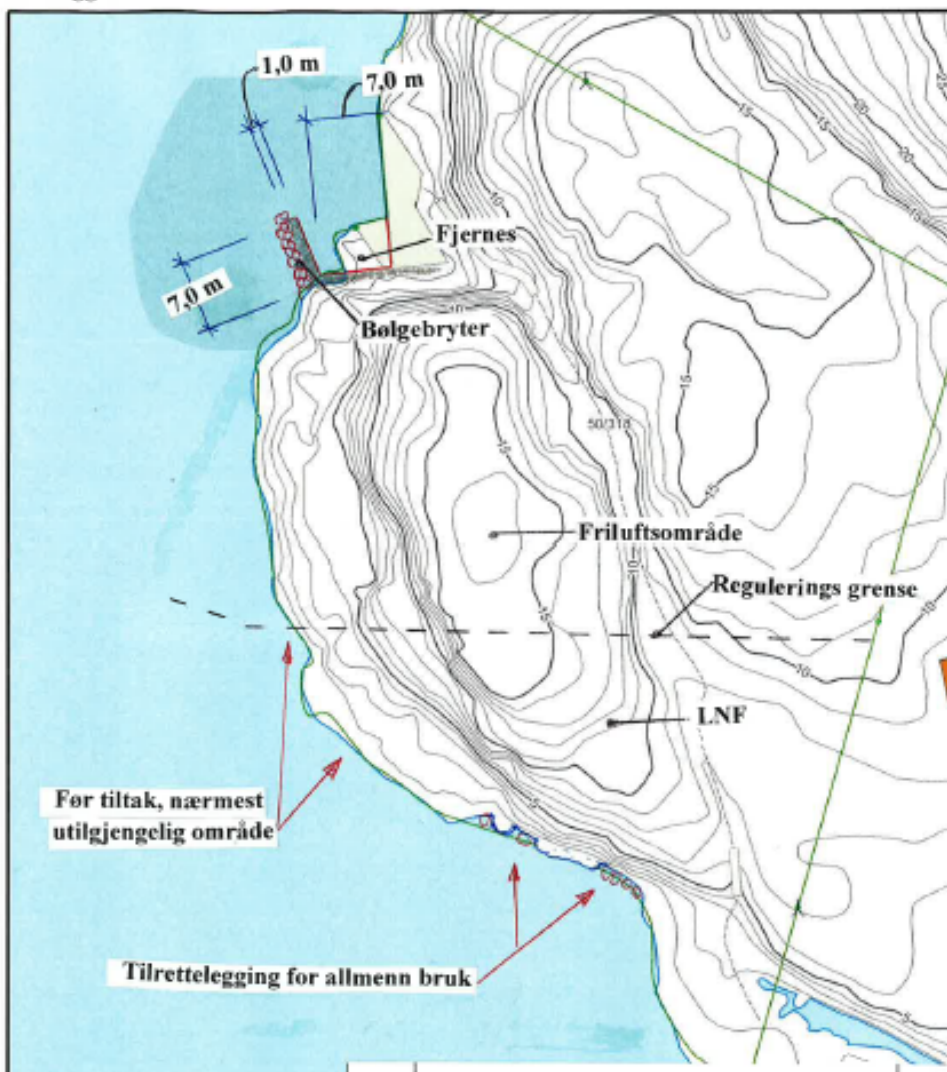

Vedlegg 1

Skisse over lokaliteten med tiltaket og øvrige moloer i området.

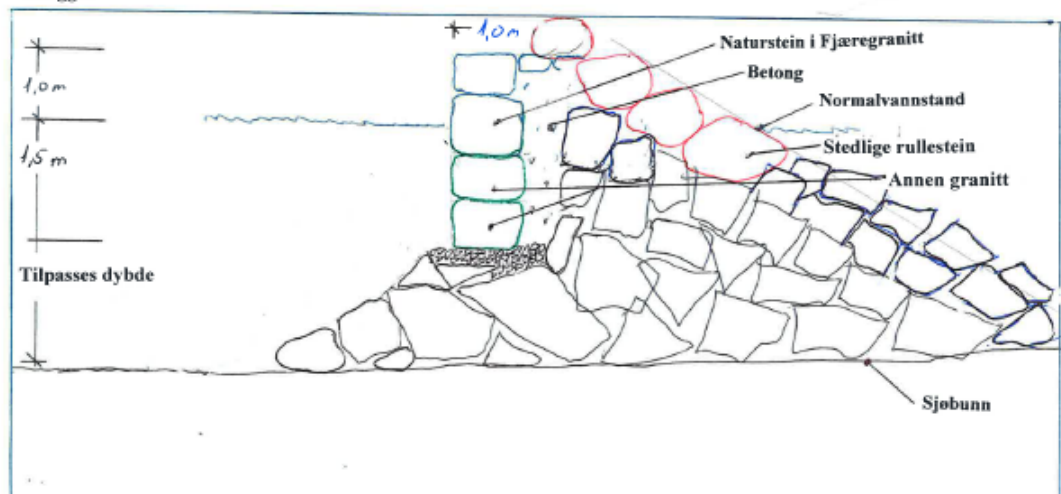
Vedlegg 2

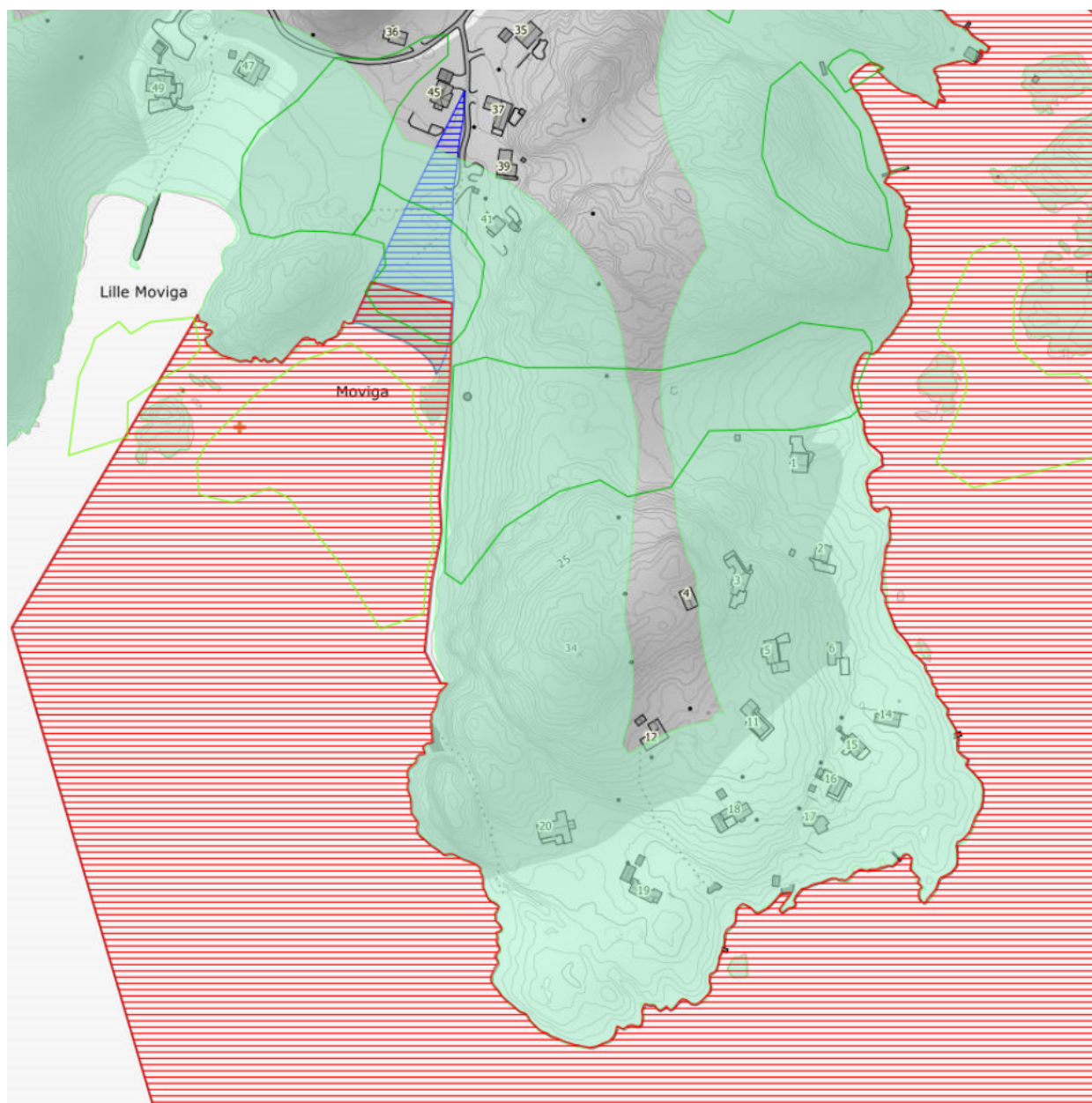
Skisse

over omsøkt molo, fjerning av fjell/brygge og forslag om avbøtende tiltak på sydspissen av Fevikodden.

Vedlegg 3

Skisse over omsøkt molo, etableres på undersjøisk grunnfjell.

Skisse over friluftsliv og naturverdier i området. Lyse grønn er 100-metersbeltet. Grønt omriss er naturtyper. Blåskravert er friluftsliv og rødskarvert er Raet nasjonalpark.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.*

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

I sone A er formålet å ta vare på fuglelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser, jf. kart.

I sone B er formålet å ta vare på sårbare naturtyper og arter, jf. kart.

I sone C er formålet å ta vare på områder med særskilt vitenskapelig betydning som referanseområder i sjø, jf. kart.

Allmennheten skal gis anledning til opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Verneforskriften § 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, kaianlegg, brygger, gjerder(..) graving, kunstige sandstrender, utfylling og henleggelse av masse, mudring og dumping, uttak av skjellsand, boring og sprenging, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av rullestein, større stein og blokker, (..) Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for

a) vedlikehold av bygninger, brygger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

d) brygger som erstatning for eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesanlegg.

i) vedlikeholdsmudring i tilknytning til eksisterende brygger i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17, punkt 3.3.6 er det gitt retningslinjer for brygger og fortøyningsplass.

Brygger og fortøyningsplass: Brygger utgjør en spesiell utfordring, både landskapsmessig, for natur- og kulturmiljøer og i forhold til allmennhetens muligheter for friluftsliv og ferdsel. Søknader om nye brygger eller utvidelse av eksisterende brygger i nasjonalparken skal derfor vurderes strengt. Tillatelse til bygging av brygge etter unntaksbestemmelsen kan kun vurderes der det allerede er eksisterende brygger som enten fjernes eller samles i fellesbrygge. Andre tilfeller må behandles

etter § 4 (verneforskriften har en egen bestemmelse om konstruksjoner og installasjoner for allment friluftsliv. Bestemmelsen i § 3 4 ledd d) vil derfor gjelde brygger mv. for andre formål, f. eks private fritidsboliger).

Vedlikeholdsmudring:

I NP skal vedlikeholdsmudring kunne fortsette for eksisterende brygger og anlegg, hvor mudring tidligere har vært gjennomført. Dette er søknadspliktig. Mudring er normalt strengt regulert i annet lovverk og må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Tiltak som går ut over verneforskriften, kan vurderes etter naturmangfoldloven

§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak) Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurdering

Verneverdiene i dette området er i godt dokumentert på landskapsnivå gjennom verneprosessen og naturdatabaser. Området hvor tiltaket er omsøkt har ingen marine naturtyper registrert, men det er registrert ålegrasenger rett nord. Ingen rødlistede arter er registrert på lokaliteten, men en del sjøfugl som lomvi og ærfugl er observert. Området er værutsatt.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold og effekter av omsøkte tiltak, jf. nml. § 8, anses på bakgrunn av dette som godt, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt i vurderingen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (nml. § 10) er vurdert til å være av en del omfang. Området vil få kortvarige forstyrrelser på grunn av sprengninger, graving og eventuell mudring. Etablering av molo vil føre til en langvarig/permanent endring av området. En tillatelse vil lett skape presedens for tilsvarende søknader i et område der mange har værutsatte båt plasser. Dette vil føre til en bit for bit nedbygging av skjærgården i Raet nasjonalpark.

§ 12 i nml. vurderes ivaretatt med vilkår i tillatelsen om forsvarlig drift og opprydding. Eventuelle kostnader ved miljøforringelse, skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Tiltakene slik de er beskrevet i søknaden omfatter tiltak både i og utenfor Raet nasjonalpark.

Tiltak 1 og 2 skal ikke behandles etter verneforskriften, og det er Grimstad kommune som har myndighet til å behandle denne delen av søknaden.

Tiltakene kan vurderes i lys av påvirkninger inn i verneområdet jf § 49 i nml. Forvalters vurdering er at tiltaket, dersom det blir godkjent, vil ha en kortvarig påvirkning på det marine miljøet i Raet nasjonalpark. Vilkår om partikkelfilter og tidsbegrensninger på gjennomføring kan begrense dette. Det å fjerne grunnfjell er en varig endring av landskapet. Det er forvalters vurdering at det ikke har stor påvirkning på verneverdiene i Raet nasjonalpark og at § 49 først og fremst retter seg mot virksomheter i randsonen med potensielle negative miljøeffekter inn i et verneområde, i tråd med notat 219 til naturmangfoldloven § 49.

Tiltak 3, 4 og 5 er omsøkt i Raet nasjonalpark og skal behandles etter verneforskriften.

Tiltak 3.

Molo er ikke nevnt i verneforskrift eller forvaltningsplan, og verneforskriften § 3 (vern mot inngrep i landskapet) har en ikke uttømmende liste over inngrep som området er vernet mot. Det er omtalt kaianlegg, utfylling av masse, mudring og dumping m.m.

Så åpner verneforskriften §3 i 3. ledd for en rekke tiltak (ikke søknadspliktige), og 4.ledd åpner for tiltak som kan gis tillatelse til etter søknad.

Det er forvalters vurdering at en søknad om molo ikke kan behandles etter verneforskriften ettersom det ikke er nevnt i § 3 4. ledd.

For tiltak som går ut over verneforskrift kan en søke dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Dette forutsetter at tiltaket innfrir kravene i første ledd:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Aktuelle kompenserende tiltak er erstatningsareal.

For å sikre båt på værutsatt båtplass, og adkomst til en fritidseiendom uten bilvei som er i aktivt bruk hele året ønsker eier å etablere en molo på 7x 1 meter i Raet nasjonalpark. Det oppmurte arealet er ca 7x1 meter, men selve utfyllingens areal er betraktelig større, trolig opp mot 7 x 3 meter ved middelvannstand og bredere ned i vannmassene. Dersom Grimstad kommune innvilger en søknad om å fjerne svaberg og brygge som skissert i søknaden (tiltak 1 og 2), så kan det nye sjøarealet anses som et erstatningsareal på ca 25m². Dette er for usikkert til å vektlegges i vurderingen.

Eier informerer om at de bruker eiendommen hele året, og at de har hatt omfattende skader på båten. Det er forvalters vurdering at ulik bruk av fritidseiendommer ikke kan være avgjørende for om et tiltak innvilges tillatelse/dispensasjon. Raet nasjonalparkstyre har lagt opp til en forvaltningspraksis der man i enkelte tilfeller tar noe mer hensyn til fast bosetting og næringsvirksomhet (for eksempel landbruk) for å ivareta to viktige behov – egnet bopel og inntekt. Fritidseiendommer vektlegges ikke like høyt.

Verneformålet lyder *Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep (...)*

Kaianlegg og utfyllinger var omtalt i verneforskriften § 3 inngrep området må vernes mot- dette må tolkes til at denne type tiltak påvirker verneverdiene og i utgangspunktet er i strid med verneformålet. Det er heller ikke knyttet vesentlige samfunnsinteresser utover eiers behov for sikring av båt til tiltaket.

Søker påpeker at det er flere moloer i Fevikilen, og at dette bekrefter hvor værutsatt området er. Dette er imidlertid utenfor Raet nasjonalpark, og det vil være nødvendig å legge opp til en mer restriktiv forvaltning innenfor et verneområde for å bevare verneverdiene. En tillatelse til molo innenfor verneområdet vil lett skape presedens og danne grunnlag for at flere eiendommer søker om tilsvarende tiltak. Bare på Fevikodden er det flere fritidseiendommer som er like værutsatt.

Tilsvarende saker:

Nasjonalparkstyret har behandlet en søknad om bølgebryter på værutsatt brygge i Bråvikkilen, denne ble innvilget.

Det er totalt 6 enkeltvedtak som omhandler molo i verneområder i miljøvedtaksregisteret, hvorav en er nyetablering av molo (erstatter gjerde) på småbåthavn med vekt på ønsket om å samle båter i fellesanlegg – disp etter §48. De øvrige 5 omfatter oppgradering/vedlikehold på eksisterende moloer på fellesanlegg i næring og privat eiendom. Det er ingen praksis for å gi dispensasjon til nyetablering av molo på privat eiendom utenom fellesanlegg i verneområder.

Tiltak 4.

For å sikre båt i høy /sterk sjø, spesielt ved lavvann, så er det søkt om å fjerne masser under båt plass. Det omsøkte tiltaket omfatter å etablere en middelvannstand på 1,5 meter på båt plassen. Verneforskriften §3 4.ledd i) åpner for vedlikeholdsmudring, og søknaden kan behandles etter denne hjemmelen i verneforskriften. På eiendommen er det lite mudder, men en del stein og masser som ved sterk sjø og lavvann kan gi en risiko for at båten slår i bunn. Det er lite tilførsel av mudder i området, og behovet for fjerning av masser vil trolig være et engangstilfelle eller oppstå svært sjeldent. Tiltaket vil trolig ha liten påvirkning på naturverdier i nærheten ettersom det er lite sedimentasjon på grunn av mye sjø. Det kan bli nødvendig å fjerne noe grunnfjell for å sikre tilstrekkelig dyp, dette er ikke spesifisert i søknaden.

Tiltak 5. For å sikre adkomst til friluftsområdet ytterst på Fevikodden vest, etter sigende en god fiskeplass som i dag er lite tilgjengelig, så ønsker eier å sette ut noen store steiner langs med de bratte svaberget på Fevikodden. Nedenfor svaberget er det hyller og sandbunn som kun er tilgjengelig ved lavvann. Forvalter anser tiltaket som svært positivt, og det medfører ingen negative påvirkninger på verneområdet. Tiltaket er i tråd med verneforskriften § 3 4.ledd g).

Konklusjon

Forvalter anbefaler nasjonalparkstyret gir tillatelse til deler av det omsøkte tiltaket etter verneforskriften § 3. Dette omfatter tiltak 4 mudring/fjerning av masse og 5 tråkksteiner med vilkår.

Det kan ikke gis tillatelse til tiltak 3 molo etter verneforskrift. Tiltaket er vurdert etter nml § 48, men det er forvalters vurdering at tiltaket påvirker verneverdier og verneformål, og viktige sikkerhet- og samfunnsinteresser er ikke aktuelle i saken. En dispensasjon til molo vil lett skape presedens og føre til potensiell stor samlet effekt jf nml §10. Forvalter anbefaler et avslag på søknad om tiltak 3.